

Inspektion af statsfængslet i Ringe

Efter en inspektion af statsfængslet i Ringe henstillede jeg til justitsministeriet (direktoratet for kriminalforsorgen) og statsfængslet i Ringe, at der gennemførtes foranstaltninger med henblik på at gøre et »rygerum« i statsfængslets møbelværksted mere egnet til sit formål.

FOB nr. 81.150

Endvidere gjorde jeg direktoratet og statsfængslet bekendt med nogle klager, som de indsattes talsmænd havde fremsat under en samtale med mig.

(J. nr. 1981-1506-615).

Efter et besøg den 3. december 1981 i statsfængslet i Ringe skrev jeg den 10. marts 1982 således til justitsministeriet (direktoratet for kriminalforsorgen) og statsfængslet i Ringe:

»...

I. Bygningsmæssige forhold.

De bygningsmæssige forhold i statsfængslet, der blev taget i brug i januar 1976, er efter mit skøn af tilfredsstillende standard, og jeg finder kun anledning til at gøre bemærkninger om enkelte forhold, som de indsattes talsmænd klagede over under den samtale, jeg havde med dem, jfr. nærmere nedenfor.

II. Klager, der blev rejst af talsmændene under min samtale med dem.

Under min samtale med de indsattes talsmænd klagede disse over forskellige forhold i statsfængslet. En del af disse klager fandt jeg det rigtigst at henvise talsmændene til at drøfte med statsfængslets ledelse på et kommende talsmandsmøde. Som anført ovenfor drøftede jeg talsmændenes klager med samarbejdsudvalget. Jeg skal herefter alene knytte bemærkninger til følgende forhold:

1) Indretningen af møbelværkstedets »rygerum«. Talsmændene var af den opfattelse, at lokalet var uegnet til sit formål, og henviste herved til, at rummet var for lille, at det var umøbleret og dårligt vedligeholdt, at det var uopvarmet, og at udluftningen af rummet var for dårlig.

Efter min samtale med talsmændene besigtigede jeg »rygerummet«. Da jeg må være enig i, at rummet er dårligt vedligeholdt og uhensigtsmæssigt indrettet, skal jeg henstille, at der gennemføres foranstaltninger med henblik på at gøre rummet mere egnet til sit formål. Det samme gælder stort set den nærliggende kaffestue. Jeg forstod da også, at statsfængslets ledelse var enig i, at begge rum burde søges forbedret.

Jeg udbeder mig underretning om, hvad der sker vedrørende disse forhold.

...

3) Talsmændene var af den opfattelse, at statsfængslets praksis med hensyn til bøder for at møde for sent på arbejde er for hård og i øvrigt bliver praktiseret forskelligt af de enkelte vagtmestre. Efter de oplysninger, jeg modtog fra de indsattes talsmænd, gives der 10 kr. i bøde for sent fremmøde, og bøden stiger i gentagelsestilfælde til henholdsvis 15 og eventuelt til 25 kr. Det er vistnok normal praksis, at statsfængslet kun regner med gentagelsestilfælde inden for den samme uge, og at den indsatte ved for sent fremmøde i starten af en ny uge kun får en bøde på 10 kr. Talsmændene gjorde imidlertid gældende, at denne praksis ikke altid blev fulgt, og at bøderne virkede belastende under hensyn til de indsattes indtjeningsmuligheder.

Af det statistikmateriale, som jeg har modtaget fra direktoratet (jeg sigter herved navnlig til indberetningsskema vedrørende bøder m.v. for 4. kvartal 1981), synes det at fremgå, at antallet af bøder for beskæftigelsesvægring i statsfængslet i Ringe ligger på et forholdsvis højt niveau i forhold til de andre anstalter.

Jeg har derfor fundet at burde oversende klagen til direktoratet for kriminalforsorgen, idet jeg skal anmode om at blive underrettet om resultatet af undersøgelsen, som jeg går ud fra, at direktoratet iværksætter.

4) Talsmændene klagede over statsfængslets anvendelse af isolationscelle nr. 009 og gjorde gældende, at denne celle altid blev anvendt som forhørs-celle, at statsfængslet lod de indsatte, der var anbragt i forhørs-celle, være dér for lang tid, og at cellen i øvrigt blev anvendt for hyppigt til enrumsanbringelse, selv om de andre - og bedre udstyrede - isolationsceller var ledige.

Under det efterfølgende møde med samarbejdsudvalget blev det bestridt, at celle nr. 009 anvendes som forhørs-celle.

Jeg finder at burde gøre direktoratet bekendt med talsmændenes klage over statsfængslets anvendelse af den nævnte celle, og jeg udbeder mig

underretning om resultatet af den undersøgelse, som jeg går ud fra, at direktoratet vil foretage i anledning af talsmændenes klage.

5) Talsmændene klagede over, at de indsatte i statsfængslet, der skal prøveløslades, ofte får besked om denne afgørelse og vejledning om afgørelsens betydning på et tidspunkt - umiddelbart inden prøveløsladelsen - der efter talsmændenes opfattelse ikke er tidligt nok. Jeg har forstået talsmændenes klage således, at de mener, at statsfængslet ikke i rimeligt omfang følger reglen i § 14, stk. 1, i direktoratets cirkulære af 25. juni 1975 om behandling af sager om løsladelse på prøve m.v.

Jeg finder at burde gøre direktoratet bekendt med den nævnte klage, og jeg udbeder mig underretning om resultatet af den undersøgelse, som jeg går ud fra, at direktoratet vil foretage.

...«

Supplerende oplysninger om sagen

Med skrivelse af 11. juni 1982 sendte direktoratet for kriminalforsorgen mig en skrivelse af 24. maj 1982 fra statsfængslet i Ringe, hvortil direktoratet henholdt sig.

I skrivelsen af 24. maj 1982 anførte fængselsinspektøren følgende vedrørende de enkelte punkter under II i min skrivelse af 10. marts 1982:

»Ad 1.

...

Efter ombudsmandens besøg er en rimelig indretning af rummet taget med i de bygningsmæssige arbejder, der vil blive udført i løbet af dette finansår. Der vil samtidig blive opsat en bænk på den ene, muligvis på begge vægge, hvis der er plads. Arbejdet vil blive udført i løbet af efteråret, idet man for tiden prioriterer udendørs arbejder højest. Istandsættelsen vil omfatte varme og ventilation.

Værkstedets frokoststue istandsættes stort set een gang årligt og vil også blive det efter behov.

Ad 3.

Fængslets praksis med hensyn til bøder for at møde for sent på arbejde går ud på, at den indsatte første gang, det sker, får en advarsel, næste gang en bøde på 10 kr., hvorefter bøden stiger med 5,00 kr. indtil 25,00 kr., hvorefter der vil blive tale om anden disciplinær reaktion. Såfremt den indsatte imidlertid i 5 dage møder rettidigt efter at have fået en bøde, uanset hvilken størrelse denne er nået til, reageres der »forfra« med 10,00 kr. o.s.v. Dette har altså intet med starten af en ny uge at gøre, men beror altså alene på, at man møder rettidigt i 5 dage, hvorefter »tavlen viskes ren«.

Spørgsmålet om reaktionen overfor for sent fremmøde på arbejde har været drøftet med de indsattes talsmænd på møderne i marts og april 1982. Talsmændene blev bedt om at komme med forslag til anden reaktion, og som eksempel blev nævnt, at de, der kom for sent på arbejde, eventuelt kunne ind-

lukkes lidt tidligere om aftenen. Dette var de indsatte i høj grad modstandere af, og talsmændene hævdede efter, at spørgsmålet havde været drøftet med de indsatte, at man ville foretrække det hidtidige bødesystem.

Jeg har i de øvrige statsfængsler indhentet oplysning om den der gældende praksis, hvorefter man i Nyborg begynder med advarsel, fortsætter med bøde, derefter bøde + betinget straffecelle, hvorefter man går over til ubetinget straffecelle. I statsfængslet i Vridsløselille begynder man ligeledes med advarsel, hvorefter bøderne med 5,00 kr. stiger indtil 25,00 kr., hvorefter man går over til anden reaktion. Karenstiden, før man begynder forfra med bøderne, er dér fastsat til 30 dage. I statsfængslet i Horsens forekommer spørgsmålet ikke, idet man kalder de indsatte op og ud af afdelingen, således at de møder rettidigt.

Efter det foreliggende synes praksis her snarest at være mildere end den, der anvendes i andre fængsler, når man samtidig tager i betragtning, at man lægger vægt på, at det er de indsatte, der selv har ansvaret for at møde rettidigt på arbejde efter, at alle er vækket kl. 6.30.

Efter det foreliggende, navnlig talsmændenes holdning, finder jeg ikke, at der er grund til at ændre den hidtidige praksis.

Ad 4.

Talsmændenes oplysninger er urigtige. Isolationscelle nr. 009 er mere sparsomt udstyret end de øvrige 5 isolationsceller, for så vidt som det har været nødvendigt at fjerne bl.a. håndvasken i en af de seks isolationsceller, man råder over. I almindelighed vil man altid begynde med at anvende en af de andre 5 celler, når en indsat skal anbringes i isolation. Kun hvor det drejer sig om en urolig indsat, der eventuelt i anbringelsesøjeblikket gør modstand eller lignende, eller hvis de øvrige 5 celler er optaget, vil isolationscelle nr. 009 blive brugt.

Ad 5.

Talsmændenes klage over, at der bliver givet for sent vejledning og besked om afgørelse om prøveløsladelse hænger formentlig sammen med, at et betydeligt antal af de indsatte har verserende sager, der først afgøres ganske kort før deres prøveløsladelsestidspunkt. Det medfører, at kompetencen om afgørelse af spørgsmålet om prøveløsladelse i de tilfælde, hvor en verserende sag falder ud til en tillægsstraf, overgår fra fængslet til direktoratet for kriminalforsorgen. I sådanne tilfælde vil der meget ofte være særdeles kort tid til den skriftlige fremstilling af sagen i anstalten og den følgende sagsbehandling i direktoratet, og det er ikke usædvanligt, at afgørelsen om prøveløsladelse foreligger umiddelbart før prøveløsladelsesdatoen.

I de tilfælde, hvor der ikke bliver tale om ny tillægsstraf, afgøres prøveløsladelsesspørgsmålet i fængslet på det nærmest følgende afsnitsmøde, og den indsatte orienteres straks derom.

For indsatte, for hvem der ikke er tale om verserende sag, behandles spørgsmålet om prøveløsladelse i overensstemmelse med regler i § 14 stk. 1 i direktoratets cirkulære af 25. juni 1975 om behandling af sager om løsladelse på prøve m.v. Den indsatte vil altid få besked umiddelbart efter, at et afsnitsmøde har truffet beslutning i en sådan sag.«

Supplerende oplysninger om sagen

Ad 11, 1. Møbelværkstedet.

I skrivelse af 25. august 1983 meddelte direktoratet for kriminalforsorgen mig, at statsfængslet i Ringe havde oplyst, at istandsættelsen af møbelværkstedets »rygerum« og den nærliggende kaffestue (frokoststue) blev afsluttet den 27. oktober 1982. Istandsættelsen af »rygerummet« havde medført nedbrydning af en skillevæg, hvorved rummet blev større og lysere. Lokalet var blevet malet, og der var opstillet 4 faste bænke, ligesom varme- og ventilationsinstallationen var blevet eftersat. Frokoststuen var samtidig blevet rengjort og frisket op.

Jeg meddelte herefter direktoratet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.